

Anna Wapińska

Grabowo, pow. Starogard

Informator Archeologiczny : badania 5, 171-172

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W wykopie II odsłonięto podobny układ warstw, poza tym natrafiono również na warstwy rumoszu wapiennego pochodzącego z rozbiórki szanku.

W wykopie III, założonym w centralnej partii wzniesienia, odkryto 5 nie łączących się ze sobą wkopów. Rozpoczęły się one na głębokości 2,20 - 3,00 m. W wypełnisku wkopów, znaleziono zabytki - w górnych partiach z XVI - XVIII w., niżej - głównie z XIII wieku. Są to prawdopodobnie masypane jasy zasobowe. W południowo-zachodnim narożniku wykopu, na głębokości około 1,70 m odsłonięto zniszczony, szkieletowy grób neolityczny kultury lendzielskiej. Grób zawierał niewielki garnek z dwoma poziomo przekłutymi uszami umieszczonymi w górnej partii nacynia, w miejscu największej wydętości brzośca; wewnątrz garnka znajdował się drugi, o kształcie analogicznym /zachowana była tylko dolna partia nacynia/. W środku wewnętrznego garnka umieszczona była mała czaruga. Obok zachowanych prawie w całości nacyni znaleziono ułamki kilku innych oraz fragmenty ludzkiej czaszki.

W wykopie IV uchwycono przekrój nawarstwień wału. Wydaje się, że jest to wał ziemny, nie umocniony dodatkowymi konstrukcjami. Materiał ceramiczny z górnych warstw XVI-XVIII-wieczny, z dolnych - głównie XIII-wieczny.

W toku eksploracji wypełniska fosy /wykop V/ znaleziono materiały pochodzące wyłącznie z XVI-XVIII w., tak więc powstanie fosy w obecnej jej postaci wiązać należy z jakimś etapem rozbudowy lub przebudowy szanku.

W wykopie VI, założonym na sąsiednich polach, gdzie na powierzchni zaobserwowano znaczną ilość zabytków, nie stwierdzono występowania warstwy kulturowej.

Badania będą kontynuowane.

GRABOWO, pow. Starogard

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Anna Wapińska. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.

Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesno-średniowieczne /IX-X w. ?/.

Grodzisko wybitne położone nad zanikającym jeziorem beresowskim w odległości ok. 2 km na wschód od wsi. Jest to grodzisko nieduże /średnica na osi północno-południowej 22,70 m, na osi wschodnio-zachodniej 22,0 m/, dobrze zachowane, o bardzo wysokich wałach /dechodzących miejscami do wysokości ok. 15 m/, jedynie w części południowej grodu, gdzie prawdopodobnie znajdował się wjazd, obwarowanie

uległo zniszczeniu /teren od południa zajęty jest pod uprawę/. W czasie badań powierzchniowych przeprowadzonych na obszarze obecnie uprawianym znajdowano ceramikę wczesnośredniowieczną, co sugeruje, iż najprawdopodobniej istniała tu osada podgrodowa. Grodzisko to znane jest w literaturze naukowej.

Przeprowadzone badania sondażowe miały za zadanie ustalenie chronologii stanowiska. Złożono 3 wykopy: jeden o wymiarach 12x1 m na linii północno-południowej oraz dwa dalsze o wymiarach 2 x 2 m w południowej części wykopu. Wykop pierwszy w warstwie brunatnej ziemi, zalegającej pod humusem, o miąższości ok. 50-60 cm ujawnił zalegającą w części północnej wykopu warstwę kamieni przypuszczalnie wiążącą się z umocnieniami wałowymi. Znalaziono tu fragment naczynia wczesnośredniowiecznego, datowany na przełom IX/X w. Pozostałe dwa wykopy usytuowane w południowej części grodziska, po usunięciu humusu, w wyższych warstwach brunatnej ziemi ujawniły ułamki polewanej ceramiki późnośredniowiecznej, a w niższych jej partiach odkryte polepe, kości zwierzęce i węgiel drzewny.

W świetle odkryć robocze można stwierdzić, iż grodzisko w Grabowie wykorzystywane było dwukrotnie: 1 - w okresie wczesnośredniowiecznym /przełom IX/X w./, 2 - w okresie późnego średniowiecza /XIV w./.

GROBLA, pow. Bochnia

Komisja Archeologiczna Oddziału PAN
w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Żaki i J. Olśzowski. Finansował Oddział PAN w Krakowie.

Drugi sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza.

Kontynuacja badań przyniosła odkrycie dalszych jam kulturowych z okresu rzymskiego i - przede wszystkim - wczesnośredniowiecznego. Część jam należała do typu zasobowych, w przekroju gruszkowatych. Znalaziono duże ilości ceramiki, głównie typu III i IV oraz kilka drobnych przedmiotów żelaznych, m.in. krzesiwko dwukabłąkowe i parę ostrzy noży.

Rozwinięto studia geomorfologiczne /prof. dr L. Starkel i mgr L. Trafas/, zaawansowano próby rekonstrukcji przemian krajobrazu doliny Wisły pomiędzy Niepołomicami a ujściem Raby w holocenie, szczególnie zaś w ciągu ostatnich dwu tysięcy lat.

GUBIN, pow. Krosno Odrzańskie

patrz średniowiecze